

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LV (49)

Štev. (Nº) 37

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

26 de septiembre - 26. septembra 1996

ENTREVISTA A LOJZE PETERLE

Eslovenia está cómoda en Europa a 5 años de su independencia

„Eslovenia fue el vagón oriental de Europa durante el Imperio Austro — húngaro, después fue la parte occidental de Yugoslavia durante 70 años. Hoy tenemos la posibilidad de escribir nuestra propia historia, y ese es el desafío más interesante que puedo imaginar“. La cita, que define el estado de ánimo de muchos de los Estados que resultaron de la fractura del bloque socialista, pertenece a Lojze Peterle, diputado democristiano del flamante Estado de Eslovenia, una de las repúblicas de la ex Yugoslavia.

Peterle, quien fue primer ministro y canceller durante los gobiernos que siguieron a la declaración de la independencia eslovena en 1991, visitó Buenos Aires, para recordarle a la comunidad eslovena local que en noviembre hay elecciones y mantuvo el siguiente diálogo con El Cronista.

— A cinco años de la declaración de la independencia eslovena, ¿cuál es su balance de la situación?

— Un gran éxito. Hoy Eslovenia es el Estado más desarrollado y más exitoso en la transición; tenemos el más alto índice por cápita de PBI y mejores relaciones con Occidente y la Unión Europea que el resto. Ahora somos sujetos de una situación, antes éramos objeto de esa situación.

— ¿Cuál fue el papel de Europa en ese proceso?

— En Alemania, los tres partidos políticos acordaron que Eslovenia tenía derecho a su independencia y así lo hicieron saber. En Italia, Andreotti con los democristianos estaba de acuerdo, y los socialistas se manifestaron en contra... En general los democristianos nos apoyaban y los socialistas no. Actualmente, 60% de nuestro comercio está vinculado a Europa, y de ese porcentaje, 30% corresponde al intercambio con Alemania. El segundo socio es Italia, luego Francia, después Inglaterra.

— Eslovenia, dentro de las repúblicas balcánicas que componían Yugoslavia, era una de las regiones más ricas, y no convivían minorías étnicas en el mismo territorio. Es por eso que el proceso de independencia fue incruento?

— Es una de las razones, pero también

porque los eslovenos siempre conservaron los ideales de la democracia y de la identidad nacional.

— En el marco de la transición, ¿qué rol juega actualmente el Estado en el funcionamiento de la economía?

— Entiendo que durante algún tiempo el Estado va a continuar manteniendo un rol protagónico, porque todavía no existen ni la presencia ni la tradición de las instituciones civiles intermedias, que son el colchón democrático en todo país, porque durante mucho tiempo la educación y la cultura estuvieron totalmente monopolizadas.

— Las telecomunicaciones y la generación de energía, ¿seguirán en manos estatales o se proyecta introducir capitales privados?

— Los partidos políticos de Eslovenia tienen criterios diversos. Nosotros deseamos la privatización; dentro de las telecomunicaciones queremos la desmonopolización, por supuesto en beneficio de los consumidores. En este campo nos espera un trabajo arduo.

— ¿Cuáles son los sectores más dinámicos de la economía?

— En este momento están creciendo la pequeña y la mediana industria, que necesita de capitales frescos. Por ejemplo sería positivo que tuvieran aporte de capitales privados la industria de la electricidad. También es importante y ofrece posibilidades a los capitales privados la industria farmacéutica.

En general la industria es la más fuerte en cuanto a generación de empleo.

— ¿Cuál es la tasa de desempleo en Eslovenia?

— Dentro de los estándares europeos, 9%. Con el socialismo, el desempleo no se conocía porque se mantenía artificialmente la paz social, con créditos fáciles del exterior, inflación, emisión de moneda. A nosotros nos toca, después de 50 años, curar al enfermo, y eso no se logra sin sacrificios.

Nicolás García
El Cronista Comercial,
20 de septiembre de 1996

Kdaj bodo referendumi?

Državni zbor (DZ) je v četrtek, 19. septembra kot novi datum za izvedbo zakonodajnega referenduma za volitve v državni zbor na predlog skupine poslancev s prvopodpisanim Miroslavom Mozetičem (SKD) določil nedeljo, 8. decembra 1996. Novi rok za izvedbo referenduma o morebitnih spremembah obstoječega volilnega sistema je moral zakonodajalec določiti na podlagi odločbe Ustavnega sodišča, ki je razveljavilo odločitev DZ o preložitvi referenduma na prihodnjo pomlad.

S četrtkovo odločitvijo o datumu izvedbe referenduma o volilnem sistemu je državni zbor (DZ) že četrtrič kršil ustavo in postavlja se vprašanje, ali sploh obstaja meja arogance sedanjih oblastnikov, je na novinarski konferenci poudaril predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) Janez Janša in dodal, da je stranka ustavnemu sodišču že predložila pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti včerajšnjega odloka DZ, v ponedeljek pa bodo državljani Slovenije ponudili t. im. civilni referendum.

Zgodilo se je v Sloveniji

OBISK ANGLIKANSKEGA NADŠKOFA

Na povabilo predsednika Slovenije Milana Kučana 15. septembra, se je na delovnem obisku v Sloveniji mudil lord Robert Runcie, ki je bil od leta 1980 do 1991 canterburyski nadškof in duhovni vodja svetovne anglikanske cerkve. Gosta je sprejel ljubljanski nadškof in metropolit Alojzij Suštar. Koliko je anglikancev v Sloveniji, se sprašujemo?

O NASLEDSTVU SFRJ

V makedonski prestolnici so se v skladu z dogovorom, ki so ga sprejeli na junjskem sestanku na Bledu, srečali guvernerji centralnih bank BiH, Hrvaške, Makedonije in Slovenije. Nadaljevali so z obravnavo predloga baselske Banke za mednarodne poravnave v zvezi s procesom in merili za nasledstvo članstva v tej banki z delitvijo sredstev nekdanje Narodne banke Jugoslavije, ki so na računih baselske banke.

OKROGLA MIZA

Britanska revija The Economist je na Bledu, 17. septembra, pripravila okroglo mizo z vlado R Slovenije. Premier Janez Drnovšek je približno 130 zbranim podjetnikom, menedžerjem in bančnikom, od tega jih je 100 iz tujine, uvodoma predstavil razmere, predvsem pa strateške cilje slovenskega gospodarstva in politike. Finančni minister Mitja Gaspari je osvetlil temeljne cilje in instrumente fiskalne politike, guverner Banke Slovenije France Arhar je spregovoril o monetarni politiki države, bančnem sistemu in določilih zunanje menjave, minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak in državna sekretarka za ekonomske odnose s tujino Vojka Kavbar pa o razvoju slovenske zunanje trgovine v prihodnosti in možnostih za naložbe. Predstavniki vlade so ponovili, da so tuja vlaganja v Sloveniji dobrodošla in da jih bo vlada podprla, na drugi strani pa so poudarili, da je proces privatizacije sicer kontinuiran, vendar počasen.

SIMPOZIJ O SVETEM PISMU

Začel se je mednarodni simpozij o interpretaciji Svetega pisma, ki je obeležil izid novega slovenskega prevoda. Simpozij je pod strokovnim pokroviteljstvom Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Na njem sodeluje 70 tujih in 20 domačih strokovnjakov. V Narodni galeriji pa je predsednik Milan Kučan odprl razstavo Biblija na Slovenskem, ki jo je ob izidu novega slovenskega prevoda celotnega Svetega pisma zasnovala Narodna in univerzitetna knjižnica v sodelovanju z Narodno galerijo in drugimi ustanovami.

AKADEMIJA ZA GLASBO

Dekan ljubljanske Akademije za glasbo prof. Dejan Bravničar in rektor dunajske Visoke šole za glasbo in upodabljalno umetnost prof. Michael Frischenschlager sta na Dunaju podpisala pogodbo o partnerstvu med obema visokošolskima ustanovama. Pogodba omogoča tesnejše sodelovanje, izmenjavo profesorjev in študen-

tov, skupno organiziranje glasbenih delavnic, seminarjev, strokovnih posvetovanj in podobnih dejavnosti.

O MEJI S HRVAŠKO

Predsednik diplomatske komisije za mejna vprašanja s Hrvaško Iztok Simomu je 19. septembra pojasnil nekatera stališča v zvezi z določanjem meje s Hrvaško. Slovenija in Hrvaška priznavata nekdanjo republiško mejo, razlika je v tem, da imata državi različne poglede glede kriterjev za določitev mejne črte na spornih območjih. Slovensko stališče je ohranitev celovitosti Piranskega zaliva pod suverenostjo in jurisdikcijo Slovenije in neposredni stik slovenskega teritorialnega morja z odprtim morjem, kar je zapisano v sklepih in stališčih državnega zbora iz leta 1993. Slovenija je takšen režim in ugodnosti uživala tudi pred osamosvojitvijo upošteva dejstvo, da meja na morju med Slovenijo in Hrvaško nikoli ni bila določena.

ZAČASNI SPORAZUM

Delegacija slovenske vlade in Evropske komisije sta po formalnih pogajanjih parafirala začasni sporazum med Slovenijo in Evropsko zvezo, ki je namenjen izvajanju trgovinskega dela pridružitvenega sporazuma, dokler ta ne bo ratificiran. Začasni sporazum začne veljati 1. februarja 1997 in bo veljal do ratifikacije pridružitvenega sporazuma, ki ga je 10. junija letos v Luxemburgu podpisal predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek.

DRNOVŠKOVA KONFERENCA

Premier Drnovšek je 20. septembra na redni novinarski konferenci izrazil optimizem spričo tega, da se je Slovenija uspela prebiti v prvo skupino držav, ki kandidirajo članstvo v evroatlantskih integracijah, predvsem zvezi NATO, pri čemer jo poleg ostalih zahodnih držav podpira tudi sosednja Italija. Napade na vladno politiko v odnosih s Hrvaško je označil kot potrditev prave poti, ki jo ubira vlada pri obrambi nacionalnih interesov v odnosih z vzhodno-sosedo, in stališče, da se je najprej potrebno izogibati vsakršnim incidentom.

Po STA

ZAHTEVE ZA VPIS V VOLILNI IMENIK

Dobili smo sporočilo, da ima Volilna komisija nov naslov:

Republiška volilna komisija
Slovenska 54
1000 Ljubljana

Skupne zahteve smo že odposlali na novi naslov, kdor pa jih hoče poslati sam, naj jih pošlje na gornji naslov. Zahteve po vpisu morajo biti v Ljubljani do 11. oktobra.

Zasmehovanje verskih čustev na televiziji

Član sveta RTV Slovenija Alfred Killer in predsednik komisije za stike z javnostjo pri Slovenskih krščanskih demokratih dr. Borut J. Sommeregger, sta danes v pismu direktorju televizijskih programov Janezu Lombergerju sporočila, da podpirata odločitev vodstva RTV, po katerem od danes naprej ne bodo več predvajali spornega spota Gorenjske banke, ki na neokusen in žaljiv način zasmehuje verska čustva slovenskih katoličanov. Gorenjska banka je zlorabila cerkveni zakrament spovedi za ekonomsko propagando in se s tem norčevala iz verskih čustev, kar je v civiliziranih državah predmet kazenskega prava.

Odločitev nacionalne televizije je državniška in modra ter je v skladu s pravili, ki veljajo za nacionalne televizije po svetu. Killer in Sommeregger od privatnih televizij pričakuje, da bodo prostovoljno sledile odločitvi TV Slovenija, od Gorenjske banke pa upravičeno zahtevata, da sama stori potreben korak ter umakne sporni spot tudi v lastnem interesu. Nekateri komintenti banke namreč že pripravljajo tožbo zaradi žalitve verskih čustev. Višina tožbe naj bi znašala sto milijonov tolarjev, ki bi jo tožitelji namenili v enakih delih Rdečemu križu Slovenije in Slovenski Karitas.

Po SKD

Kdo je pravi socialdemokrat?

V dvorani generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku na kongresu Socialistične internacionale (SI) so sprejeli ZLSD, bivšo večkrat preimenovano komunistično partijo v polnopravno članstvo v tej organizaciji. Po besedah Janeza Kocijančiča, predsednika ZLSD, je Socialistična internacionala najpomembnejše in najuglednejše združenje svetovne levice, hkrati pa v njej sodelujejo vse najuglednejše demokratske leve stranke. Po Kocijančičevih besedah jim je uspelo pridobiti članstvo kljub grobemu spotikanju SDS.

Na te obtožbe je Janez Janša odgovoril, da je SDS na Socialistični internacionali javno in argumentirano izrazila svoje pridržke do sprejema ZLSD. Od leta 1992 naj bi trajala prikrita kampanja ZLSD in njenih lobistov proti SDS. „ZLSD je podtalno vo-

dila najbolj umazano kampanjo proti naši stranki, vse, kar so skrajna slovenska občila pisala o SDS, so v poudarjeni in izrazito skrajni obliki predstavili mnogim socialdemokratskim strankam v Evropi“, je dejal Janša. O sprejemu ZLSD v SI pa je dejal, da je bilo zaradi krize v to organizacijo kar brez glasovanja v svežnju sprejetih 40 do 50 strank. Janša je poudaril, da je SI v hudi krizi, saj združuje izredno veliko programsko različnih strank, od padca berlinskega zidu pa se je znotraj nje pojavila tudi težava razlikovanja nove socialdemokracije in komunističnih strank. Zaradi tega so na kongresu v New Yorku ustanovili krizni odbor, ki naj bi do izrednega kongresa SI prihodnje leto pripravil nove programske temelje organizacije.

Po Slovincu

Dve poročili o poveljnih pobojih

Zaradi nesklepčnosti je 13. septembra odpadla seja preiskovalne komisije DZ za preiskavo o raziskovanju poveljnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih tovrstnih nepravilnosti, na kateri naj bi poslanci nadaljevali s sprejemanjem vmesnega poročila iz prvega dela preiskave o množičnih zunajsodnih pobojih po drugi svetovni vojni. Predsednik komisije Jože Pučnik je ob tem napovedal, da bo članke komisije pisno pozval k oblikovanju dveh delovnih skupin, ki naj bi v naslednjih desetih dneh pripravili vsaka svojo

različico poročila o dosedanjih ugotovitvah preiskave. Pri sprejemanju vmesnega poročila za DZ se komisija že dalj časa ubada z zapleti okoli odločanja o vsebini dokumenta, ki naj bi ga obravnaval DZ še pred iztekom sedanjega poslanskega mandata. Ponužena odločitev o pripravi dveh ločenih poročil naj bi razrešila blokado, v kateri so se znašli poslanci potem, ko je lansko jesen najprej Jože Pučnik komisiji ponudil svoj predlog vmesnega poročila, drugo različico pa je pripravil Miran Potrč (ZLSD), in je večina bila za Potrča.

Sporočili SKD

STAVKA V LITOSTROJU

Slovenski krščanski demokrati ostro obsojajo postopanje neodgovornih voditeljev levega sindikata, ki pod okriljem skrajno levih sil v Sloveniji vzpodbujajo stavke v Litostroju, da bi neuspešni voditelji starorežimskega sindikata profilirali pred volitvami na kandidatnih listah levih strank.

SKD poziva vse tiste delavce, ki so bili zavedeni, da prenehajo s stavko, saj bo ta uničila delovna mesta poštenih in delavljnih delavcev, ne pa rešila vseh iz preteklosti nakopičenih problemov.

SKD izraža vso podporo svojemu uglednemu članu in mednarodno priznanemu gospodarstveniku dr. Jožetu Duhovniku, ki se nenehno trudi za varna delovna mesta in za ohranitev proizvodnje. Od vlade pričakuje, da nemudoma stori kar je v nje-

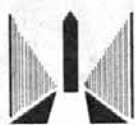
ni pristojnosti in pomaga vodstvu Litostroja, da bo zagotovilo sredstva za izplačilo plač in drugih osebnih prejemkov delavcev.

Opomba: tik pred zaključkom lista smo zvedeli, da je direktor Litostroja dr. J. Duhovnik moral odstopiti in so tako stavka-joči zmgali.

DVA NOVA POSLANCA

Poslanska skupina Slovenskih krščanskih demokratov je dobila dva nova člana. To sta 39-letni **Jože Rajšp** iz Lenarta, ki je prevzel mandat od nekdanjega poslanca Cirila Pucka, ter bivši poslanec SLS, 47-letni **Janko Vindiš** iz Zgornje Kungote, ki je vstopil v poslansko skupino SKD 9. septembra 1996.

Poslanska skupina Slovenskih krščanskih demokratov ima sedaj 16 poslancev.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizérit

Gotovo je vsa pozornost tega tedna osredotočena na sindikalnem področju; na tej fronti se odvija eden ključnih bojev za bodočnost menemističnega projekta. In to ne le z vidika bolj ali manj uspešne delavske fleksibilizacije (po domače: grobo okrnjenje delavskih pravic), marveč tudi glede sedanjosti in tudi bodočnosti socialne povezanosti in tudi bodočnosti socialne povezanosti, ki je Menema postavila ob krmilo države kot enega najvažnejših osebnosti konca stoletja.

TRIJE STEBRI

Ako pogledamo dogajanje zadnjih tednov, lahko zasledimo nenehno ponavljanje nekaterih navidez manjvažnih dogodkov. A lahko jih pogledamo tudi z drugačnega zornega kota. Razdelimo jih na tri dele.

Prvi: ni morda važno, če kateri škof nekoliko kritizira socialno politiko vlade. A če številni člani cerkvene hierarhije drug za drugim izvajajo kritike na vlado, in končno te kritike najdejo izraz tudi v formalnih strukturah Cerkve, je to važen činitelj.

Drugi: na vojaški fronti je sicer mir. A kaj važno je, če sam vrhovni poveljnik vojske javno opozori, da če od vlade ne bo prejel potrebnega denarja, bo moral odpustiti 12.000 prostovoljcev (od 15.000 ki jih ima vojska), ker nima denarja niti da bi jih prehranjal, in da bo v vojašnicah pustil le najnujnejše minimalne straže.

Tretji: če sindikati posamič kritizirajo in grozijo, je nekaj, če pa vse tri sicer različne delavske centrale (dve od teh sedaj znova formalno zedinjene) napovedo splošno stavko za 36 ur, ni to činitelj ki bi ga bilo prezirati.

In tako stoje danes stvari. Svojo posebno važnost pa zadobe; če se spomnimo enega izmed temeljnih Peronovih naukov. General Perón je, po korporativni miselnosti, trdil, da se vsaka močna vlada opira na tri stebre: vojsko, Cerkev in sindikate. In predsednik Menem ima, te dni, konflikte osredotočene na vseh teh treh frontah. Res je, da tako vojaška kot cerkvena nista pereči. A ni miru, še manj soglasja, ki bi bilo potrebno za „povezavo“, kot si jo je stari general zamišljal. A sindikalna fronta je v ognju, ki ga Menem dosedaj še ni poznal. In nevarnost obstaja, da se ta ogenj razširi.

Prvotna povezava med sindikati in vlado se je pričela krhati pravzaprav šele zadnje čase. V začetku je vse teklo tako, kot je želel predsednik. Odstranjeni so bili nevspešni vodje, potišane nevspešne kritike, sindikalisti so celo tiho pristali na dejstvo, da je njihovo parlamentarno zastopstvo bilo vedno manjše. Dejanske je zadnje čase le buenosaireski guverner Duhalde skrbel, da so sindikalisti imeli kakega zastopnika v kongresu. Perón je delal drugače, on jim je prisodil tretjino mest na parlamentarnih listinah.

Skrajna ofenziva na sindikalne položaje, ki jo je pred kratkim pričel izvajati predsednik Menem, sicer ni sad kake samovoljnosti, marveč obupni poseg po ukrepih, ki naj bi pripomogli k ureditvi socialnega položaja, ki mu že uhaja iz rok. Dejstvo je, da mnogi strokovnjaki smatrajo, da je, na primer, brezposelnost zato tako velika, ker podjetniki niso kos „socialnim stroškom“ in ker se boje velikih odškodnin, ki jih morajo plačati ob odpustu delavca, in podobno. Da se to odpravi, naj ne bo teh socialnih „privilegijev“. Stran z njimi, pa ne bo več brezposelnosti.

Mimo dejstva, da je taka miselnost kaj naivna, zabeležimo še, da jo gospod predsednik izvaja kaj svojevoljno. Ko bi celoten položaj narekoval poizkus dialoga in iskanje vsaj minimalnega soglasja, on skuša vse urediti avtokratsko, in se potem hudoje, če sindikalisti teh stvari ne sprejmejo, kot si jih je on zamislil. „Kdo vlada v državi, sindika-

listi ali jaz“ pravijo, da je zabrusil Duhaldeju, ki je skušal zgraditi neki most med sindikati in predsednikom. Tako je prišlo do položaja, ko sindikalisti le čakajo, da bodo s stavko predsedniku pokazali svojo moč. Menem pa le čaka, da bo koj po stavki, kar z dekreti, uredil celotno vprašanje delavske fleksibilizacije. Tako, seveda, ne bomo prišli daleč.

NI MESTA ZA PUSTOLOVSTVA

Spričo vseh težav, na katere naletava vlada zadnje čase, ni čudno, da se je v nekaterih krogih pričelo govoriti o „fujimorizaciji“. Kaj da pomni ta čudna beseda? Nič drugega kot izvajanje vlade na način, kot ga je začel perujski predsednik Fujimori. On je svojčas razpustil parlament in pričel vlada- di po dekretih. Seveda, za to je imel precej močno ljudsko zaslonbo in pa privolitev oboroženih sil.

Malo verjetno je, da je predsedniku Menemu padlo v glavo, da bi kaj takega izvedel v Argentini. Zlasti ne sedaj, ko se je delno rešilo vprašanje peronistične večine v poslanski zbornici. Preteklo sredo je namreč vlada dosegla lasten quorum, in potrdila potrebne davčne zakone, po želji gospodarskega ministra. Ni pa rečeno, da kdaj v bodoče kaka podobna poteza ne bi bil vabljava za predsednika. Treba je le domnevati, da bi po parlamentarnih volitvah prihodnjega leta peronizem izgubil lastno večino v poslanski zbornici, kar ni tako težko ampak precej možno. V tem primeru bi predsedniku preostalo le sporazumeti se vsaj z eno izmed velikih opozicijskih strank, ali pa voditi državo, ne da bi podvezemal preveč spornih ukrepov.

Vsekakor, za kaka pustolovstva danes ni mesta v argentinski politiki, in jih verjetno tudi ne bo v bodoče. Zato tudi ni čudno, da so vsi vladni predstavniki v en glas zanikali, da bi sploh obstajala možnost kake „fujimorizacije“ in so pripisali začetek teh govoric kakemu sovražniku vlade.

Vlada sicer res ne potrebuje sovražnikov. Dovolj ima s problemi, ki jo tarejo iz dneva v dan. Na gospodarskem področju so zadnje dneve objavili, da bo državni deficit večji, kot pa smo si ga zamišljali. Cavallo ga je napovedoval v višini 5.000 milijonov dolarjev. Roque Fernández pa sedaj trdi, da bo dosegel kar 1.000 milijonov dolarjev več. Kako to financirati, je vprašanje. Od tu vsi novi davčni ukrepi. A najtežji problem ni, kaj storiti letos, marveč kako prestat prihodnje leto, ko bodo obroki za plačevanje zunanega dolga izredno veliki, tako kar se tiče obresti kot kar se tiče glavnice.

Kot doslej bo tudi prihodnje leto rak rana argentinskih državnih računov pokojninski sklad. Zato že sedaj pripravljajo načrte za preureditev. V te načrte spada tudi globoka sprememba v ustroju socialnega zavarovanja za upokojence, bolj znanega kot PAMI. Trenutno je v državi 4,3 milijona upokojencev, in PAMI ima mesečno izgubo 37 milijonov dolarjev, in celotni dolg znaša 1.200 milijonov dolarjev. Bramer Marković je že osmi interventor odkar je Menem na vladi. Dejstvo je, da so doslej vsi prejšnji ali se preveč redili pri koritu, ali bili preveč neuspešni, ali pa oboje. Seveda, upokojenci se boje, da bo vsled preustroja PAMI izgubil dosedanje operativno moč in da bodo oni prepuščeni, kot že tolikokrat, sami sebi, z vsemi svojimi težavami.

To pa tudi negativno vpliva na bodoči politični razvoj peronizma. Saj so nekateri sindikalni vodje že konkretno zagrozili, da če bo Menem preveč obračal hrbet delavstvu, „bomo pa volili drugo stranko“. Ako bi kaj takega sklenili upokojenci, bi bila usoda peronizma zapečaten. Prihodnje leto se bo pokazalo, kako in kaj.

PRETEKLOST IN PRIHODNOST (1)

Lojze Peterle,
predsednik Krščanskih demokratov,
v Slovenski hiši, 19. septembra 1996

Rad bi danes z vami pregledal, kaj se je v slovenski državi že zgodilo, kaj se še ni in kaj bi se moralo zgoditi, da bomo s slovensko državo bolj zadovoljni.

POGLED NAZAJ

Prišel bi s tem, kaj se je zgodilo. Ko je padel berlinski zid, je padel na obe strani in imata težave zaradi njega tako Vzhodna kot Zahodna Evropa. Zaživeli smo z velikim upanjem, da se bo veliko stvari v kratkem času lahko spremenilo. Lahko bi rekli, da se je pojavila nova utopija, v kateri smo želeli, da bomo prišli do resnice, do pravice, do demokracije, do novega gospodarskega reda, do pravne države, skratka do velike drugačnosti. Na prvih demokratičnih volitvah se je to pokazalo, saj so povsod v Vzhodni Evropi volili nove politične sile. V drugih volitvah se je pokazala še nostalgija po starem, obljudljena dežela se ni še zgodila in skoraj povsod so volili neglede na to, kako daleč je segla privatizacija in denacionalizacija, stare politične sile.

Zakaj se je to dogodilo? Odgovoril bi samo za slovenski primer. Slovenski komunisti so okoli leta 80 napravili zelo natančne študije o slovenskem gospodarstvu. Že takrat, dobrih deset let pred uvedbo demokracije, so ugotovili, da je zaposlenih v Sloveniji vsaj eno tretjino preveč, ponekod tudi več kot 50 procentov. Vendar tovaršiški niso zdravili slovenskega bolnega gospodarstva, hodili so iz reforme v reformo, iz obljub v obljube, pa vendar v čedalje večje težave. Dokler niso sklenili, da bodo sestopili z oblasti, so vzdrževali socialni mir ter kupovali storitve z domačo inflacijo in se vzdrževali tako, da smo imeli polno zaposlenost, vsi redne plače neglede na to, koliko je kaka firma prodala. Tako do leta 90 nismo poznali podjetij, ki bi propadla. Vse je izgledalo v redu in se bomo teh časov spominjali, kakor se najstarejši med nami spominjajo Avstrije, za katero še sedaj pravijo, da je bilo pod njo najlepše živeti.

Potem pa je prišla demokracija, ki si jo lasti partija kot svoj izum, svojo dopustitev, kot izraz svoje demokratičnosti in videnja novih časov. Dve leti so bili v opoziciji, kar zadeva parlament, v ekonomiji pa so ohranili pretežno svoje položaje in s tem svoj vpliv. Nova oblast je morala jasno povedati, kako je z našo produktivnostjo, s takimi podjetji. Začela se je nezaposlenost. Podjetja so pričela procese zdravljenja; kdor je pričel prej, je tudi prej prišel iz vode. Imamo podjetja, ki so po zdravljenju zaposlila večje število ljudi, kot so jih imeli prej, nekatera pa so v prvem krogu odpustila tudi več kot 50 procentov delavcev. Stare politične sile so imele uspeh s propagando, češ, kako je bilo prej bolje, ko ste imeli vsi službe, prejмали denar v redu, zdaj pa pogledajte, kaj vam je prinesla demokracija.

V Sloveniji ni bilo drugače kot na Poljskem, Slovaškem ali Madžarskem, ko so ljudje na javne raziskave odgovarjali, da je bilo prej boljše, razen na Češkem, pa tudi tam je demokratična koalicija do drugih volitev veliko izgubila, čeprav je imela majhno nezaposlenost. Zaradi nizkih plač so raje tudi tam volili spet stare sile. Torej tudi Češka, ki je imela prej strašni pritisk Sovjetov, ni zdržala. Praktično nimamo države, v kateri ne bi šlo politično nihalo v drugem ali tretjem krogu zopet nazaj.

Prve vlade so uvedle hitro dinamiko sprememb na gospodarskem, socialnem in političnem področju, začele zdraviti gospodarstvo, omejevati javno porabo, se spoprijele s preteklostjo, ponekod so popravili krivice, ponekod ne.

Ko so stare politične sile prevzele v drugem krogu mandat, so to dinamiko pričele manjšati, iz te nove gospodarske, social-

ne in politične zgradbe so pričele jemati posamezne opeke. Zadeve so se nekoliko zasukale nazaj, ne pa popolnoma in se tudi ne bodo, a dinamika je propadla in v tej situaciji ne še čisto privatiziranega imetja se je dalo še naprej krasti. Glede na to, da so na oblasti povsod stare sile, smo se zelo dobro odrezali na občinskih volitvah, kjer se uvaja temeljna demokracija. Zato imam upanje, da se bodo naslednje volitve podobno zasukale k novim političnim silam, kajti v tem mandatu stare sile tudi niso mogle uresničiti pravic oziroma pričakovani ljudi, ki se spet selijo proti desni ali sredini. Vendar ni nobene garancije, da bi po tretjih volitvah nove politične sile dosegle takšne rezultate in tolikšno družbeno sožitje, da bi dobile še en mandat, ki je potreben, da bi postavili zadostne temelje v vseh državah, zlasti v naši, ki je stara komaj pet let.

POVRATEK V STARO

Poglejmo nekoliko podrobneje slovenski primer. Tudi iz vaših vrst slišim večkrat vprašanja, kaj je bilo z Demosom, zakaj je razpadel, kdo je za to kriv, in tako naprej. Ko smo stopili v to koalicijo, smo bili pozorni na ljudi, ki so bilo tedaj v ospredju, predsednik parlamenta dr. Bučar, Spomenka Hribar, in drugi. Demos je dosegel nekatere velike uspehe, slovensko državo, priznanje, postavil slovensko vojsko, slovenski denar, dosegel gospodarsko rast, dosegel zaupanje na tujem, zlasti zaradi krščanskih demokratov. S tega vidika je za normalno politično pamet povsem nerazumljivo, zakaj je znotraj samega Demosa prišla misel oziroma predlog, da je treba Demos ukiniti, da je opravil svoje zgodovinsko delo, treba je pomešati karte na novo. Po vsem, kar smo doživeli, slišali ali brali, predvsem knjige dr. Bučarja in Rupla, pa do dogajanja z razstavljanjem Slovenske demokratične zveze, pri katerih so bili na prvih šestih mestih sami komunisti z Ruplom na čelu, Bučarjem, Požarnikom, Hribarjevo, Janšo, kasneje Bavčarjem itd. vidimo stvari drugače in razumemo, zakaj ni bilo tam prostora za človeka brez takšne preteklosti. Treba se je spomniti, da je klic Ustavite desnico prišel od Demosa samega, Spomenke Hribarjeve, ki je bila nosilna članica Slovenske demokratične zveze. Iz te stranke, ki se je pozneje razdelila, so prišli tudi drugi klici, ta stranka je počila po vprašanju privatizacije, tudi odnos do emigracije je bil za to stranko vprašljiv. Ko sem poklical s sodelovanju dr. Marka Kremžarja, gospoda Petra Klopčiča, dr. Bernika, so ti ljudje doživeli diskvalifikacije iz vrst SDZ, češ kaj pa ti delajo tukaj, ali nimamo dovolj naših sposobnih.

Demos se je ukinil sam. Podprle so to idejo stranke, ki so jo vodili bivši komunisti Rupel, Pučnik, Plut, Zeleni, SDZ in Socialdemokrati in so skupaj s partijo, ki se je tedaj imenovala še Stranka demokratične prenovitve, podprli Drnovškovo. Preživel sem dve nezaupnici, tretje ne. Če danes berete Rupla ali Spomenko, boste videli, da jih je težilo že od našega nastanka to, da je krščanska demokracija sploh nastala. Za SDZ je bilo veliko presenečenje, da je Krščanska demokracija dobila največ glasov pri volitvah in ji je zato pripadlo mesto predsednika vlade. Zato so že prej študirali, kako bi popravili to situacijo, zato je bil tedaj dan predlog, da bi jaz šel v parlament, Bavčar na mesto predsednika vlade,

Bučar pa na ustavno sodišče. Bučar celo pravi, da je bilo treba podreti Peterleta, ker sicer bi krščanski demokrati vse pospravili. Janša in Pučnik danes javno priznavata, da je bila to največja napaka slovenske pomladi. Vrč se je razbil. Leva stran Demosa je prispevala, da so stare sile prišle spet na oblast. Ni jih skrbelo, kaj bo z liberalci, ki so bili mladi komunisti in so pretežno še sedaj, ampak kaj bo z nami, da ne bi mi dobili preveč moči, kajti vedeli so, da se bo na pogorišču nekdanje Slovenske ljudske stranke gotovo nekaj zgodilo, in to je bila SKD, s katero se je zgodovinska SLS 15. maja 1992 združila na kongresu. Vesel sem, da se je to zgodilo in smo tako povezali sile, ki gredo skupaj.

Težka napaka je bila, da se je Demos sam ukinil, pohodil sam sebe, druga pa je bila, da kljub vsem poskusom ni prišlo do združitve tistih dveh strank, ki prihajata iz istih vrednot in si postavljata iste cilje, to je združitve ali vsaj konfederacije SKD in SLS.

O KOALICIJI

Danes marsikje poslušamo moraliziranje, zakaj smo skupaj z Drnovškom. Njega nismo postavili mi, postavil ga je levi del Demosa, mi tudi nismo hoteli iti v vlado, čeprav nas je zelo vabil. Govoril je, da bi šli poleg samo zaradi formalizma, a odgovorili smo mu, da gremo samo zaradi česa načelnega. Končno smo šli zraven skupaj s socialdemokrati, tudi Podobnik je še imel ministra za gospodarske odnose. Mi in Grosovi liberali smo bili edini, ki smo branili načelno držo in šli kot taki na volitve. Tam se je zgodilo, da so stranke, ki so potegnile s starimi silami, prepolovile število glasov, socialdemokrati s 7 na 3,5%, Podobnik s 15 na 8, narodni demokrati so skoraj izginili, medtem ko smo mi popravili svoj rezultat. Prvi teden, ko je nastopila nova vlada, so si „kupili volitve“, kot temu rečem. S pristankom socialdemokratov, zelenih in drugih so dvignili plače v administraciji, policiji, vojski, podražili državo in dvignili javno porabo, ki smo jo mi popravili na 41%, kar je bil velik uspeh. V prvem tednu vladanja so jo zvišali na 50% in še sedaj ni bilo tega mogoče znižati pod 46%, čeprav je evropska želja doseči vsaj 40%.

Na drugih volitvah je v tej situaciji prišlo do velikega uspeha liberal-demokratov, ki so jih videli ljudje kot nekaj, kar ne diši po polarizaciji, kajti ta stranka se je uspešno predstaviti kot sredinska, neobremenjena in neideološka stranka. Mi smo vseeno napredovali in smo edina stranka, ki iz volitev v volitve rastemo. Na teh volitvah se je zgodila prevara: kot temu pravim „leva glava na desnem telesu“ - Jelincič, ki je dobil 12% glasov z gesli kot: vse komuniste ven, vse Bosance vert itd. Bojim se, da se da ta procent s kakim močnim zvoncec potegniti še v kako drugo smer. To je pač dejstvo našega političnega prostora, ki nima prave izoblikovanosti po polstoletni vladavini totalitarizma.

Tako smo prišli do vprašanja kot druga najmočnejša stranka z največjim številom članov in krajevnih odborov, ali vstopiti v koalicijo ali ostati zunaj. Sklep, ki je bil sprejet v najvišjem organu stranke, svetu SKD, je z veliko večino sprejel odločitev za koalicijo. Podpisali smo pogodbo samo z Drnovškom in potem z Janšem, z Drnovškom pa smo se dogovorili, da lahko štiri ministre poišče izven teh partnerjev. Ta

se je odločil, da vse štiri poišče znotraj Združene liste, kjer ni maral ljudi z razvidno preteklostjo, in je z njimi podpisal nekaj, česar nisem nikoli videl. Imeli smo čudno situacijo, da formalno nismo bili z njimi v koaliciji, de facto pa smo bili. Dejali smo: Petinštirideset let opozicije nam zadostuje. Zdaj, ko je demokracija, se bomo borili na vseh frontah in skušali storiti največ mogoče.

Z izredno težavo smo prišli do prometnega ministrstva, morebiti zato, ker so tam ceste, ki jih vsaka občina potrebuje. Tam smo dosegli dobre rezultate. Ni bilo mogočnega pogovora o šolskem ministru, tam so pač vrednote, vzgoja; nekaj težav smo imeli, ko smo zahtevali notranje ministrstvo. Z zunanjim ni bilo težav ne s kmetijskim, ki smo ga z veseljem sprejeli, saj za nas je kmet več kot kmet, je tudi kultura, tradicija. Tako smo dobili kar dobra ministrstva in smo tam na vseh področjih nekaj dosegli. Če si zaraven, lahko nekaj dosežeš, če te ni, imaš zmeraj prav, a nobenega rezultata. Če si v opoziciji, lahko tečeš z vsakim, ki meni, da je kaj narobe, nisi pa zraven, kjer se z 51% dela za neki projekt. Kljub temu, da smo dobro vodili prvo vlado in pomagali slovenski državi, ljudje v tako kratkem času še niso prišli do občutka za pozicijo. Slovenec je vedno bolj opozicijski, je raje proti kot pa za. To je narobe in je treba vzgojiti novo politično kulturo. Mi pa smo dejali, da gremo v vlado, ker smo za rezultate, bili pa smo proti temu, da bi stare politične sile pod drugim imenom še naprej držale vso oblast.

Nadaljevanje prihodnjic

(Lektoriralo in z naslovom in podnaslovi opremilo uredništvo)

Mogoče vas bo zanimalo zvedeti, da...

— da bosta avtorja dela *Who is who of Slovene Descent in the United States 1993*, profesorja Rado Lenček in Jože Velikonja, ki sta dobila za to publikacijo nagrado Vstajenje, začela pripravljati novo izdajo tega dela, ki naj bi šlo v tisk spomladi 1998...

— da je v zbirki arhivskih dokumentov VIRI izšla publikacija o neznanem dogajanju v partizanski bolnici „Franji“, ko je bil zaradi neutemeljenih ovadb zdravnik dr. Volčjak aretiran, zdravnica dr. Franja Bojc (po kateri se je bolnica imenovala) pa časovno odstranjena iz bolnice in podvržena preiskavi...

— da bo bivši tržaški župan, voditelj Liste za Trst, evropski parlamentarec, vidni frامason in pisatelj Manlio Cecovini dal intervju za slovensko kulturno revijo Celovški Zvon...

— da je Zgodovinski arhiv v Celju izdal kot svojo prvo študijo delo Milka Mikole *Sodni procesi na Celjskem 1944-1951* s podrobno kritično obdelavo dogajanja v partizanski in socialistični justici tistih let (z osebnim kazalom)...

— da je Krekova banka zaznamovala v zadnjem času velik vzpon, saj je l. 1993 zaposlovala 32 ljudi, zdaj jih že 120, do konca leta naj bi imela 154 zaposlenih...

— da bodo letos avgusta začeli graditi v Ptujju most čez reko Dravo...

— da so se zadnji čas po slovenskih rekah zelo razmnožili kormorani, in to na veliko nejevoljo ribičev, ker se te velike ptice hranijo samo z ribami...

— da je bilo med zadnjo vojno samo na Poljskem 940 delovnih taborišč za Žide...

PISMA BRALCEV

Kdo meša „štrene“?

(Uredništvu Svobodne Slovenije: čeprav je tale dopis nekoliko obširen zaradi dolgih, a vendar potrebnih citatov, prosim, da se objavi v rubriki bralcev, da takó podpisani prevzame vso odgovornost zanj.)

Gospod urednik! Sem eden tistih emigrantov, ki jih domovinski politični „trenutek“ še vedno močno zanima in sem prepričan, da tudi marsikaterga od bralcev Svobodne Slovenije. Kot je naravno zame, ki sem še iz časov pred slovensko osamosvojitvijo član tedanje Slovenske ljudske stranke in njene naslednice SKD, želim strankam Slovenske pomladi — to so tako imenovane Peterletova, Janševa in Podobnikova — na bližnjih volitvah karseda velik uspeh.

Upam tudi — če že o tem nisem popolnoma prepričan —, da obstoji v vrhu vseh treh strank kak tihi (in nesebični) sporazum o primernosti politike imeti „dve železi v ognju“ in bo takemu pristanku primerno tudi nastopanje v volilnem boju.

V volilnemu uspehu demokratskega tabora naj — se razume — po svojih močeh pripomore tudi emigracija; obenem pa je jasno, da bodo dediči enoumja marsikaj storili, da se zaseje seme razdora med nas, njihove nasprotnike. Zato pa mene skrbi, da ne bi naša emigracija prezrla te nevarnosti in je ne bi upoštevala, kot je treba.

V takem razmisleku so me namreč potrdili dve izjavi znanih domovinskih politikov in trditve tudi znanega časnikarja, ki so me po naključju skoraj istočasno zbudile v oči. Mnenja teh avtorjev so po svoje zanimiva in bodo za pozornega bralca tudi smiselno povezana.

Prva je izjava Franceta Bučarja in jo je prineslo (se zdi, da kot opozorilo!) domobransko in nestransko glasilo Tabor v svoji letošnji julijsko — avgustovski številki na strani 190.

Glasi se takole:

Velika koalicija je predvsem vladavina ene stranke...

Ko se je Krščanska demokracija podala na pot sedanje koalicije, je tudi po vsebini morala postati takšna, kot so partnerji. Največja tragedija Slovenije je ravno v tem, da zelo pomembni del potencialne opozicije sodeluje z vlado in jo podpira. To ni le NAPAČNA POTEZA, TO JE TRAGEDIJA.

Vprašanje: Ali je mogoče oblikovati učinkovito opozicijo brez SKD, sledi odgovor:

To je mogoče. KRŠČANSKA DEMOKRACIJA PA ZARADI TEGA UTEGNE PROPASTI. PARADOKS JE V TEM, DA MORA KRŠČANSKA DEMOKRACIJA KOT STRANKA PROPASTI, ČE HOČEMO PRITI DO DEMOKRACIJE: Demokratične sile se lahko spet povežejo na osnovah, ki so vodile gibanje za preporod Slovenije.

Ni težko naštetih cele vrste dogodkov, na podlagi katerih se enopartijska preteklost pod drugimi imeni, vendar večinoma z istimi ljudmi, nadaljuje tudi v našo sedanjost in prihodnost. (Slovenec, intervju s Francetom Bučarjem)

Druga izjava pa vsebuje osebne in politične (dis)kvalifikacije, ki jih na račun Franceta Bučarja proži (lahko rečemo: tudi kot opozorilo) Danijel Malenšek, ki je član oziroma somišljenik Janševe stranke. Dobimo jo v Sobotni prilogi DELA od 29. junija 1996 in spada v vrsto polemičnih zapisov (v tem primeru Bučarjevih) o propadu velikega slovenskega podjetja ISKRA.

Strelja pa Malenšek takole:

„Do tega ‚lucidnega‘ spoznanja ni prišel kdorkoli, ampak (Bučar), velik poznavalec naše preteklosti in sedanje stvarnosti. Človek,

ki je bil ves čas v središču dogajanja. Z njemu značilno lucidnostjo in bohinsko trmo je prehodil pot dijaka „klerikalnih“ Škofovih zavodov, partizana in neposrednega udeleženca „zaključnih“ dogajanj l. 1945. kapetana Ozne (Udbe), človeka, ki je delal z Mačkom, tajnika Skupščine LRS, ki je lahko za „štiri leta naprej“ napisal zapisk in sklepe te skupščine, profesorja prava, ki je lahko „pooblaščen“ predaval o rečeh, zaradi katerih so šli drugi v zapor, on pa je za nagrado pridobil avreolo disidenta...

...Človek, ki je bil kot predsednik tega parlamenta v prostopku razrešitve, ker je zagovarjal kontinuiteto jugoslovanskega pravnega režima v Sloveniji in v številnih ključnih zadevah rušil dogovorjeno politiko Demosa na področju privatizacije in ker je vgradil v ustavni sistem številne dvomljive „varovalke“, človeka za katerega nihče jasno ne ve, v kateri politični stranki trenutno deluje in kakšne vrednote pravzaprav „zdaj“ zagovarja in katere je „prerasel“. Takšna „razvojna“ pot g. Bučarja je logična in jo prepričljivo sopotrjuje njegova apologetka Spomenka Hribarja...

Tako Malenšek! Hujša kanonada pa je na Bučarja naperjena na straneh letošnjega junija izšle knjige, Kučanov klan, ki s svojimi „eksplozijami povzroči pravo razdejanje na njegovem (Bučarjevem) „imidžu“. S taki mile zadetki, na primer:

„... razvoj dogodkov pa je pokazal, da je (Bučar) naredil nekaj katastrofalnih napak in da je bil Demos prav zato ob oblast“ (str. 16).

„Ne bi bilo nič čudnega, če bi se kdaj izkazalo, da je po svoje tudi on (Bučar) služil organizaciji“ (se pravi: rdeči mafiji — n. op.).

„... dr. Francè Bučar, eden Demosovih funkcionarjev najodgovornejših za neuspeh tranzicije“ (str. 123).

Na to pa še vse tole:

„Je bil (Bučar) človek, ki je zaradi mladostniškega prepričanja ostal politični ujetnik starega režima?...

...Kot predsednik parlamenta se je odločno uprl temu, da bi novi režim ostreje opravil s komunistično preteklostjo in nekatere od pripadnikov stare nomenklature zaradi napak poklical na odgovornost. Takrat (je) naredil eno od največjih uslug partiji, kar jih je lahko.

...Je takrat branil samo sebe ali pa tudi svoje nekdanje „tovariše“ iz posebnih partizanskih enot?...

V zadnjem času je prišlo na dan dovolj podatkov, ki kažejo, da ne more kar tako zamahniti z roko in reči, da v obdobju svojega udbovskega delovanja ni vedel, kaj počne. Človek, ki je bil politični komisar v Koroškem odredu, ki je bil v enotah Knoja in ki je prostovoljno (in bržčas pri polni zavesti) stopil v Ozno, od tam pa pozneje v Udbo, je že moral vedeti, za kaj je šlo pri njegovem delu. Vsekakor pa je videl posledice svojih dejanj. To so bili tisoči deportirancev, ki so jih na celovški železniški postaji vkrcavali v vlake in katerih končna postaja so bili kočevski gozdovi. Tam pa je prišla na vrsto eksekucija po kratkem postopku. Tako je umrlo najmanj 10 do 12 tisoč domobrancev, ki so se v zadnjih dneh po koncu vojne znašli na avstrijskem Koroškem in niso računali, da jih bodo Angleži izročili jugoslovanskim partizanom. Težko je verjeti, da je Bučar mislil, da jih vozijo v Dolenjske toplice, čeprav so bili

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske latinskoameriške Trgovske Zbornice

MAJA JE BILO 118.321 BREZPOSELNIH, kar je za 1,3 odstotkov manj kot mesec prej. Kljub temu pa se je na zavod za zaposlovanje vpisala 31.631 brezposelnih.

PORABA GOVEJEGA MEŠA SE JE ZMANJŠALA. Po pojavi bolezni norih krav se je v Sloveniji zmanjšala poraba govejega mesa na prebivalca od 20 — 30 odstotkov. V začetku junija je Slovenija vozila 44 ton telet, 50 ton zmrznjene govedine in 356 prešičjega mesa.

SUHOBARSKA CESTA ZDRUŽUJE OBČINE. Tudi Velike Lašče so se priključile akciji, ki jo vodi Vitra, središče za ravnotežen razvoj občin Loška Dolina, Cerknica, Vrhnika, Borovnica, Ig, Ribnica in Laški potok. Razvojni načrt, ki ga izvaja Vitra skuša podpreti ozaveščenje odraslih in mladine, s pozitivnimi vrednotami prostovoljnega dela ter pomočjo odraslim in onemoglim.

247 STANOVANJ IN 900 GARAŽ. Na velikem stavlišču, kjer so se za Bežigradom šopirile sive stavbe vojašnic, rastejo nove stavbe. Zaenkrat so na 60.000 kvadratnih metrih v načrtovanem času zgradili 247 stanovanj in 900 garaž. To je prvi del soseske Bežigradski dvor.

83.335 MILIJONOV TOLARJEV IZGUBE so „pridelali“ v podjetju Mura v preteklem poslovnem letu. Delničarji so sklenili, da se izguba krije iz rezerv družbe, za 1996 pa pričakujejo izid z dobičkom.

RAZSTAVO DOMAČIH OBRTNIKOV so odprli v Naklem, ki praznuje letos 755 létnico nastanka. Na razstavi so svoje znanje in ustvarjalne sposobnosti predstavili nakel-

med celovškimi „odpravniki vlakov“ verjetno tudi taki.

Bučar svojih „zgodnjih službenih dejanj“ ni nikoli prepričljivo pojasnil in se je neposrednim vprašanjem, po čigavi volji se je jeseni leta 1945 znašel v enotah Knoja (potem pa v Ozni itd.), zmeraj izogibal. V intervjuju v tedniku Mladina je v začetku leta 1992 dejal, da je bil sprva partizan na Gorenjskem, nato naj bi njegov bataljon poslali na Koroško, po umiku od tam pa naj bi njegova enota — in on sam — avtomatično postala del Knoja. Toda očitno je bilo nekoliko drugače: obstaja oseba (nekdanji oficir Knoja), ki pravi, da je spomladi leta 1946 zakulisnemu šefu „vsega nastajajočega“ v Sloveniji Ivanu Mačku osebno priporočil mladega poročnika Franceta Bučarja, da bi prevzel pomembno mesto v tajni policiji. Šlo je za zasliševanje ujetnikov iz skrivnih zaporov Knoja v Prestranku pri Postojni, o katerih doslej v javnosti še ni bilo skoraj nič slišati in kjer so bili zaprti predvsem tuji, povečini Italijani. Viri pravijo, da so bili to predvsem „likvidacijski zapori“ in da so v njih zaporniki izginjali brez vsakršnih obsodb...

...Bučar naj bi prišel na mesto zasliševalca in prevajalca za tuje zapornike, ker je omenjeni oficir Knoja na vsak način hotel proč, saj ni mogel prenašati tega, kar se je dogajalo po zaporniških celicah. Vendar ga Maček ni spustil. Za zasliševanje tujecev so namreč potrebovali nekoga z dobrimi živci, poleg tega pa je moral obvladati še kak drug jezik razen slovensčine. Maček je oficirju, ki želi še vedno ostati neimenovan, dejal, da lahko odide na drugo delovno mesto, če prej poišče nekoga, ki bo prevzel njegovo delo. Nekaj časa ni mogel najti primerne osebe, zatem pa je natančno pregledal kadrovsko listo oficirjev Knoja in opazil poročnika Bučarja. Poklical ga je in mu povedal, da ima delo zanj, mu priznal, da bo najbrž „na začetku nekoliko krvavo, a da bo potem v redu“, in se z njim zmenil za čimprejšnji prihod v Ljubljano. Tako se je potem tudi zgodilo.

ski obrtniki, podjetniki in umetniki. Prava paša za oči pa je bil razstavni prostor šolske mladine. Praznovanje je spremljala vrsta kulturnih in zabavnih prireditev.

NOVA TISKARNA ZA CELOVŠKO MOHORJEVO. 5. julija so slovesno odprli prostore nove tiskarne v Vetrinju. Novi prostori so dovolj veliki primerno razdeljeni da je v njih veselje delati, konkurenca je res velika, a moderni Mohorjevi tiskarni se verjetno ni bati, da bi ji zmanjkalo dela. V njej tiskajo Nedeljo in Naš tednik, Družino in dom in Celovski zvon. Poleg tega pa še druge publikacije, seveda pa tudi knjige in vsakodnevni uporabni material.

NOVA ELEKTRARNA V TRENTI. Zgradili so jo na rečici Krajcarica domačini iz doline Trente, s čimer so izvedli solidarnostno dejanje po vzoru Janeza Evangelista Kreka. 51 prebivalcev iz doline se je združilo v zadruogo Soča, ki je bila nosilec gradnje nove elektrarne. Prispevali so z denarjem, delom in materialom. Celotna naložba je stala okoli 180 milijonov tolarjev. 10 odstotkov je podarila neka Švicarka, zaljubljena v Trento. Prihodki elektrarne bodo znašali okoli 20 milijonov tolarjev.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

17. septembra 1996

1 dolar	135,00 SIT tolarjev
1 marka	89,26 SIT tolarjev
100 lir	8,83 SIT tolarjev

V Mladini je (Bučar) priznal, da je „nekega dne prejel telegram“, v katerem je bilo zapisano povelje, da se mora takoj oglašiti v štabu Knoja v Ljubljani. Tam naj bi ga počakali že na postaji in odpeljali naravnost v Slavijo, kjer je imel sedež (dokler je bil še mlad) „starec s pištolo“. Bučar se je v intervjuju celo pohvalil s hitro avdienco pri Mačku. Ta naj bi ga bil nemudoma sprejel, čeprav so takrat ljudje v njegovi predstobi na sprejem čakali tudi po več dni (to so bile predvsem ženske, ki so si prizadevale iz zaporov spraviti po krivici zaprte možje, preden bi jih postrelili)...

...Peter Urbanc iz Kanade mu je (Bučarju) leta 1993 napisal pismo in ga v njem opozoril, da naj bi ga priče leta 1945 videle na vagonih, ki so vozili domobrance v Teharje. Neki J. G., ki je preživel domobranski pokol, pa je bil leta 1992 na komemoraciji v Teharjah še bolj neposreden. Vpričo tamkajšnjega župnika je dejal, da je Bučarja videl v Pliberku, medtem ko je bil sam zaprt v živinskem vagonu in skupaj z drugimi tisoči čakal na „transport v domovino“. Poznejši podšef Demosa naj bi skupaj še s tremi vojaki, ki so odpirali vrata, hodil od vagona do vagona, pogledoval v notranjost in od zapornikov zahteval, naj mu izročijo ure in denar. V njegovem vagonu naj bi dobil dve uri in večjo vsoto denarja...

...Bučarjeva sprenevedanja glede njegovih prvih povojnih let so Jolko Milič iz Sežane pred leti tako ujezila, da mu je zabrusila, da bi moral biti „nekdo, ki je bil politični komisar v partizanih in poznejši oznovec, patentiran bedak, da ne bi vedel, kaj je delal in kje je bil v službi“.

Mislím, da je dosti povedano. „Da pridemo do demokracije, mora krščanska demokracija kot stranka propasti“, pravi Bučar.

Mirá quién habla!

Albin Magister

Povem še tole: tale dopis mi ni bil naročen. Nagib zanj je bil torej — spontan.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

35. mladinski dan v Našem domu

LJUBLJANA - Umrli je kritik in dramaturg akademik Bratko Kreft.

LJUBLJANA - Slovenija letos ne bo kupovala bojnih letal niti ne opreme. S tem je minister za obrambo Jelko Kacin ustavil govornice o kupovanju izraelskih letal kfir, ki pa tudi niso v aktivni uporabi. Rekel je, da bo Slovenija najprej uskladila stvari z Natom, šele potem se odločila o nakupu letalske bojne opreme.

KOMENDA - Sebastjan Kern ima petnajst let in je uspešen motokrosist v kategoriji 80 kub. cm. Zadnji njegov nastop v Loketu (na Češkem) mu je med 97 vrstniki med 12 in 16 let prinesel zmago in presegetil tako dirkače kot organizatorje (slovensko zastavo so še lahko dvignili na drog, slovensko himno so pa zamenjali s fanfarami). Na poti proti mladinskemu evropskemu pokalu si je priboril tudi tretje mesto v Italiji. Letos dirka s številko 13, ker je lani dosegel to mesto na evropskih tekmovanjih.

PORTOROŽ - Na 19. festivalu Melodij morja in sonca sta tako žirija kot občinstvo proglasila domačinko Aniko Horvat za izvajalko najboljše pesmi. Pesem Lahko noč, Piran je odnesla tudi nagrado za najboljše besedilo (Dušan Mislej). Drugo mesto je zasedla skupina Agropop, tretje pa duet Oto Pestner in Nataša Mihelič. Faraoni so dobili nagrado za najboljšo interpretacijo. Za naslednji, jubilejni festival že načrtujejo, da bo trajal kar cel teden dni.

PIRAN - V plesno-akrobatski skupini Flip je vpisanih več kot 500 deklet z vseh osnovnih šol Slovenske Istre. V raznih skupinah vadijo svoje nastope in predstavljajo Slovenijo na raznih plesnih festivalih. Tako je skupina 36 akrobatk med 10 in 14 let nastopila na raznih krajih Danske in navdušile gledalce.

VELIKE LAŠČE - Trubarjeva domačija na Rašici je od leta 1989 urejena kot muzej, obiskovalcem pa je na voljo tudi vodič. Ker pa število obiskovalcev med letom precej niha, je vodič predlagal, da bi ga plačevali po učinku: občina bo vodiču nakazovala 80 odstotkov denarja od prodanih vstopnic, vodič pa bo z njim vzdrževal domačijo.

LJUBLJANA - V Sloveniji naj bi bilo po podatkih letošnjega sejma Avto in vzdrževanje čez tristo tisoč odsluženih vozil, po gozdovih pa naj bi bilo odvzanih še okoli 50.000 avtomobilov. Ministrstvo za okolje in prostor predvideva ureditev posebnih centrov za recikliranje starih avtomobilov. Zaenkrat pa stari avtomobili stojijo zapuščeni ali pred stanovanjskimi bloki, na parkiriščih, divjih odlagališčih, zbirališčih starih avtomobilov ali zakotnih grapah.

KOPER - Letošnja Koprška noč je privabila množico obiskovalcev, ki so napolnili koprške ulice. Nastopile so razne plesne skupine, Vlado Kreslin z Beltiško bando, navdušil pa je ljudi ognjemet, ki ga ocenjujejo kot najlepšega v zadnjih štirih letih. Za miss Koprške noči so izbrali Neveno Jeremič iz bližnje Lucije.

KOČEVJE - Leta 1993 je Elektro Kočevje začelo projekt priključevanja 233 odjemalcev elektrike na slovensko omrežje. Pred osamosvojitvijo so bili zaradi bližine priključeni na reško omrežje. Med Ribjekom in Srobotnikom gradijo 7,5 kilometra dolg daljnovod s štirimi transformatorskimi postajami; Srobotnik je do sedaj bila edina vas v kočevskem območju brez elektrike. Posebnost elektrifikacije je postavljanje polizoliranih vodnikov, ki zahtevajo samo 4 metre poseke (standardna širina je od 15 do 20 metrov).

LJUBLJANA - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je pri sestavljanju nove liste z zdravili, ki se smejo predpisovati v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, zapisal, da v Sloveniji povpreč-

no vsakemu prebivalcu letno predpišejo sedemnajst škatlic zdravil. S tem sodi v skupino držav z največ predpisanimi in verjetno tudi porabljenimi zdravili. Z novo listo upajo to povprečje znižati, saj, kot pravi strokovnjaki, ne sovpadajo s podatki o obolevnosti prebivalstva.

LJUBLJANA - Z mesecem avgustom je v Sloveniji začel delovati s sistemom Mobitel GSM (Group Speciale Mobile), ki dopušča telefoniranje z mobilnih telefonov v vseh državah, ki imajo iste standarde. Digitalni sistem so uvedli potem, ko je leta 1988 bil ustanovljen Inštitut za evropske telekomunikacijske standarde ETSI.

LJUBLJANA - Grad naj bi (do)končno preuredili in obnovili do prihodnjega meseca maja. Poleg dosedaj že uporabljenih prostorov (restavracija, poročna dvorana, kapela za kulturne prireditve, dvorana, razgledni stolp), bodo odprte tudi trgovine, kavarna, lokal s hitro prehrano, galerija, dvorana z dvesto sedeži, muzej razvoja gradu in prostori. Turisti si bodo lahko ogledali tudi zgodovinski del gradu in sicer nekdanji ogromni rezervoar za kapnico, za katerega pa še niso določili za kaj naj bi ga uporabili. Na Grad se ne bo mogoče pripeljati več z avtomobili: pri vznožju hriba bo turist čaka minibus, razmišljajo pa tudi o odprti vzpenjači, ki bi obiskovalce vozila s Krekovega trga.

STRUNJAN, PORTOROŽ - Na dveh plažah je Društvo za okoljevarstveno vzgojo Evrope v Sloveniji razvila modro zastavo, ki naznanja, da so kopalnišča izpolnila vrsto strogih pogojev, ki se nanašajo na urejenost, čistost plaže in morja. Poleg plaže v Strunjanu in Jurček v Portorožu, ima letos razvito modro zastavo še portoroška Marina.

LJUBLJANA - Avtomontaža Bus je v sodelovanju z AC - Intercar predstavila nove modele avtobusov za mestni, primestni in linijski prevoz. Podvozje dobavi Mercedes Benz (model 0 405), Avtomontaža pa nadgradnjo. Letno lahko izdelajo od 400 do 450 avtobusov na raznih šasijah (M. Benz, Iveco, Man, Volvo, Tam).

LJUBLJANA - Slovenska policija je lansko leto imela 1.160 pritožb o njenem delovanju, od katerih so ugotovili, da jih je bilo 20 odstotkov utemeljenih. V prvi polovici letošnjega leta naj bi prejeli že 626 pritožb, od njih pa je bilo utemeljenih 16 odstotkov. Obravnavanje pritožb je v rokah službe za pritožbe in notranjo zaščito, ki je v prvi polovici lanskega leta opozorila 109 policistov, 16 jih je bilo v disciplinskem postopku, dva sta dobila postopek o prekršku in dva kazensko ovadbo.

LJUBLJANA - V Slovenskem etnografskem muzeju so odprli razstavo Kitajski papirnati zmaji. Razstava je prvi plod podpisa med Slovenijo in Kitajsko o kulturnem programu, ki so ga podpisali pred dvema letoma. Poleg razstave je bilo tudi šest predavanj o kitajskih temah, ki so jih pripravili razni slovenski poznavalci Kitajske.

KANČEVCI - Med popraviljem župne cerkve sv. Benedikta so odkrili arheološke ostanke, za katere so mariborski strokovnjaki zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ugotovili, da pripadajo vsaj trem cerkvam oziroma svetiščem. Svojega dela pa niso mogli takoj dokončati, ker je gradbeni inšpektor prepovedal nadaljnje izpodkopavanje temeljev in zmajšali statično trdnost cerkve.

MARIBOR - Za prenovu stavbe na Slomškovem trgu, v kateri bo novi sedež mariborske univerze, so podpisali pogodbo in zagotovitev sredstev. V stavbi bodo prenovili 5.200 kv. metrov, kar bo stalo okoli milijardo tolarjev. Gradnja naj bi bila končana leta 1998.

Navsezgodaj smo se oddahnili, ko je zunaj na nebu zasijalo svetlo sonce. Nekateri smo menili, da prav gotovo, da je dr. Alojzij Starc preskrbel za lepo vreme.

XXXV. MLADINSKI DAN V NAŠEM DOMU smo pričeli kot se spodobi s sv. mašo v stolnici, med katero sta somaševala Tone Bidovec ter Franci Cukjati.

Od desni in levi strani oltarja so se postavile narodne noše, lepo število je bilo mladih in majhnih otrok.

V cerkvi so sonorno odmevali glasovi. Mladinskega pevskega zbora pod vodstvom Andreja Selana, ki so omogočili večje navdušenje in slavje ob takem jubileju.

Pohiteli smo nato v Dom, kjer so se po toplem zajtrku pričele tekme fantov in deklet v odbojki.

Okrog dvanajstih se je začelo zbirati mnogo družin, rojakov in prijateljev, da bi skupaj pokosili.

Naj omenimo gospe, ki nam z velikim trudom tolikokrat poskrbijo za okusno kosilo in dobro postrežbo: Ivanka Zupanc, Zalka Trpin, Francka Miklič, Francka Juhant in Marjana Lipušček. Po odigranih igrah so se na dvorišču ugasnile luči. Prišel se je kulturni del programa ob praznovanju mladinskega jubileja.

Z živahno glasbo so se prikazali mladi in mladenke od sedmega razreda prav do petega letnika. Nosili so bele majice s kratkimi rokavi, na kateri je bil natiskan grb in naše geslo.

Prihitela sta za njimi dekle in fant s prižgano baklo v rokah; upodabljala sta sanjuški grb.

Fantje in dekleta so odprli prostor slovenski in argentinski zastavi, kateri so spremljali pari v narodnih nošah. Predsednica SDO Pavlinka Zupanc in predsednik SFZ Dani Zupanc sta imela na skrbi dviganje zastav.

Na višini je bil postavljen ekran, kjer se je dalo videti v večjem in bolj podrobno obraze nastopajočih.

Predsednik je prebral pozdrav in govor ob priložnosti. Prikazala sta se nato oče in sinko, pogovarjala sta se o tem, kako so doživljali mladinske dneve v preteklosti. Oče se je spominjal svojih doživetij z velikim navdušenjem. Sledila je delitev odlikovanj vsem bivšim predsednicam in predsednikom mladinskih organizacij v našem okraju. Vrstili so se veseli obrazi od prvih pa do zadnjih bivših predstavnikov. Med njimi so bili oče in sin, mati in sin, ki so z razliko nekaj let izpolnili iste dolžnosti kot predsedniki mladine. Po njih zaslugi je naša skupnost živela in se ohranila skozi vseh 35. let. Zelo emotivno je bilo!

Dalje se je slišal pogovor očeta in otroka o sedanjosti, o realnih problemih naše skupnosti.

Osebne novice

Rojstva: V družini Toneta Mokorela in Irenke roj. Fajdiga se je v ponedeljek, 16. septembra rodil prvorojenec **Pavel Tone**.

V družini Astrid Karle roj. Mežnar in Pavleta Rezlja v Bariločah se je 21. septembra rodila hčerka **Marija Cecilija**.

Srečnim staršem naše čestitke!

Smrti: Umrli so v Rosarju **Kristina Faj** (84), v Vicente López **Anton Benedetič** (94), v Slovenski vasi **Franček Jager** (79) in v I. Casanovi **Edi Mehle** (56).

Naj počivajo v miru!

Nato je skupina 55 otrok iz osnovne šole prikotalkala na sredino in so se s simpatičnimi gibi kotalkali sem in tja.

Dokazali so, kako najmlajši ne morejo sami, ker so premajhni, nemočni in nedolžni. Potrebujejo pomoč starejših, da jim pokažejo, kako in kje morajo iti. Prav tako se dogaja v realnem življenju, starši, družine morajo preskrbeti za pravo, pošteno vzgojo in orientacijo za življenje. Točko so vestno in potrpežljivo učile Berni Juhant ter Erika in Monika Indihar.

Skozi vse leto ta številna skupina še naprej vadi od sobotah popoldan.

Pokazala se je nato še druga skupina dvaindvajsetih otrok. Držali so kvišku velike zlate golobčke, katerih sijaj se je bleščal s različnimi gibi otrok. Tekli so vse naokrog širnega prostora ob spremljavi mirne glasbe. Točko sta se zamislili Andreja Lipušček in Patricija Grilj.

Ko je bilo tega konec, se je zopet slišal očetov glas. Na vprašanje sina, zakaj je toliko mladih, ki ne prihajajo več v Dom, je prijazno odgovoril, da smo vsi potrebni, da vzdržimo in ohranimo izročila, ki smo jih prejeli od staršev. Vsi skupaj bomo doprinesli k pravi in trdni gojitvi slovenstva.

Petintrideset mladcev in mladenk se je v grupi prikazalo na dvorišču. Energično so telovadili z zahtevnimi gibi. Občudovali smo jih, kako so bili zmožni in enakomerni telovadci. Končno pa so upodobili to, kar je napovedal oče otroku. Napravili so veliko piramido, dosegli so višek: kakor mi, če bomo vztrajali in ohranili še naprej svoje korenine. Zasluži pohvalo za pripravo tako zahtevne točke prof. Jure Urbančič.

Oče je nadalje dopovedoval svojemu sinu, da pripadamo obema narodoma: slovenskemu in argentinskemu. Zato smo dolžni zvestobe in sodelovanja, kjerkoli živimo.

Sledil je folklorni ples v argentinskih narodnih nošah. Mladi fantje in dekleta so plesali ob zvoku folklornih melodij.

Navdušeno smo jih opazovali, občudovali ter hkrati uživali prekrasne plesce.

Za njim sta se prikazali še drugi skupini fantov in deklet s slovensko gorenjsko narodno nošo. Za nekatere zaželeni trenutek, ko slišijo slovensko polko in uživajo ob poskočnem plesu mladih parov. Vadila in učila je slovenske korake Mirjam Mehle Javoršek s sodelovanjem Emi Urbančič Marušič.

Ko je program že prihajal h koncu, se je zgodilo nekaj nenavadnega: iz ozadja so se prikazali vsi nastopajoči, pomešani med seboj. Starejši so držali po enega ali dva manjša otroka. Prepevali so prijetno melodijo, ki pravi:

„PETINTRIDESET LET MLADINA PRAZNUJE, PETINTRIDESET LET V TEM DOMU ŽIVI, NAŠ DOM NI ZIDOVJE, KI NIČ NE VSEBUJE, NAŠ DOM JE ŽIVLJENJE, NAŠ DOM SMO MI.“

„...ZDRUŽENI V BODOČI ROD, TO NISO LE PRAZNE BESEDE, TO POMENI SKUPAJ PREHODITI POT, KI NAS VODI SKOZI ŽIVLJENJE...“

Vsi so peli, tudi majhni so točno znali besedilo. Nato so se prijeli za roke in jih tako držali kvišku. Navdušeni, ganjeni, srečni so prepevali. Ko pa je prenehala pesem, so na nebu pokale lučke, da je bilo veselje.

Tako je bil dopolnjen naš program. Danica Malovrh je nato prijazno pozdravila vse navzoče. Zahvalili smo se s skromnim puščicem nageljev vsem tistim, ki so omo-

Nad. na 6. str.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

35. mladinski...

Nad. s 5. str.

gočili ta krasni program. Posebna zahvala pa tudi Tonetu Oblaku, Fridu Bezniku, Andreju Selanu, Andrejki Selan Vombergar, ki nam vedno in skozi že nepreštetih let prostovoljno pomagajo. Zahvalili smo se tudi Pavletu Malovrhu in Janezu Jerebu za vedno pripravljeno sodelovanje pri lučeh in zvoku.

Razdelili smo prvakom v odbojki zasluzena pokala, ki sta pripadla dekletom iz Slomškovega doma in fantom iz Našega doma.

Navzoči so bili nato povabljeni v zgornje prostore na prosto zabavo ob zvokih Rock & Polka, na okusne krofe ali pa na tople čevapčiče pri spodnjem štantu. Prijateljska družba in domače vzdušje je bilo preskrbljeno prav do pozne ure.

Zahvalili bi se radi vsem, ki ste se udeležili našega praznovanja, bivšim predsednikom in predsednicam, sorodnikom, prijateljem, ki ste potrpežljivo razumeli in počakali kljub premrzlemu vremenu na naše slavnostno praznovanje XXXV. MLADINSKEGA DNE.

Tako smo spoznali, da naš trud ni bil zaman, in da se še naprej spleča vztrajati in kakor pravi pesem, ki so jo peli ob zaključku programa:

„...zavzeti se za ideale ter izboljšanje sveta, kajti to uresničljive so sanje, če začnemo tu pri nas doma.“ (Besedilo in uglasbitev: Franci Grilj ter Rock & Polka).

ika

VEDNO SMO VAM BLIZU!

Nova številka 656-6565 (samo za Vas)
in kot vedno 656-6244
654-6438
658-6574

Naše uradne ure so vsak dan od ponedeljka do petka od 10. ure do 19. ure.
Obiščite nas, kličite nas, pošljite nam FAX!

V SLOGI JE MOČ!

Slavnostni koncert gostov s Koroške Kvartet bratov Smrtnik in instrumentalni Trio Korenika

Velika dvorana Slovenske hiše — sobota, 5. oktobra, ob 20,30
Pridite, ne bo vam žal!

BARILOČE

41. slovenske smučarske tekme

Kljub pomanjkanju snega na samih vrhovih gora, se je dvanaajstotica slovenskih smučarjev zbrala 15. 9 na katedralskih strminah.

Dan je bil lep, sončen in spomladanski, progo, neke vrste veleslalom, so morali začrtati v takem pobočju, kjer so vetrovi nasuli dovolj belega blagoslova. Manjkala je na žalost skoraj vsa najmlajša generacija. Saj pusta zima ni vabila na smučarske poljane in torej ni bilo mogoče vaditi za športne preizkušnje.

Tekme so se začele opoldne in rezultati so bili sledeči:

- 1) Bogdan Bertoneclj 17" 47
- 2) Blaž Rezingar (ml.) 17" 90
- 3) Andrej Bertoneclj 18" 31
- 4) Marjan Mavrič 20" 96
- 5) Dinko Bertoneclj 21" 29
- 6) Miško Kambič 21" 81
- 7) Veronika Grohar 22" 24
- 8) Martina Jeromen 23" 73
- 9) Boris Kambič 25" 02

- 10) Romana Bertoneclj 29" 16
- 11) Aleksander Grohar 45" 89
- 12) Nataša Grohar 54" 30

Po tekmah so se tekmovalci lahko okrepcali v novem, bajeslovnem „Shopping Centru“, ki zdaj predstavlja središče nekdanj lesene katedralske vasi. Tam posluje slovenska gostilnica in v njej so na priložnostnem kosilu, na srečo v ceni, dostopni tudi skromnejšim klientom, sodelovali številni ljubitelji belega športa, zlasti starejši, in seveda otroci, ki letos niso mogli tekmovali. Med gosti je bilo opaziti Blaža Razingerja in Vojka Arka, edina dva udeleženca prvih slovenskih tekem v Nireco leta 1951, ki še tlačita bariloško zemljo, čeprav ne tepata več bariloških smučičč.

V.A.

-V dobrodelni sklad Zveze slovenske mater in žena so darovali:

Sloga \$ 600.-, ge. Kristina Prijatelj \$ 50., Pavla Kremžar \$ 50.-, Marjana Batagelj U\$S 100.-; namesto cvetja na grob ge. Klemenčič, družina Aljančič \$ 50.-, Slavko Rupnik \$ 50.-; v spomin pok. mami Franciški Krečič-družina Krečič \$ 100.-; v spomin Francetu Papež-Petru Rantu, arh. Marjan Eiletz \$ 50.-

OBVESTILA

PETEK, 27. septembra:

Seja Medorganizacijskega sveta je prestavljena na ta dan na Pristavi ob 20.

SOBOTA, 28. septembra:

Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši. Ob 19. 15 roditeljski sestanek v šolskih prostorih.

SREDA, 2. oktobra:

Redni sestanek ZSMŽ. Govori dr. Jure Rode o škofu A. M. Slomšku.

SOBOTA, 5. oktobra:

Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

Slavnostni koncert kvarteta bratov Smrtnik in instrumentalnega tria Korenika, ob 20.30 v Slovenski hiši

SOBOTA, 12. oktobra:

Misijonska prireditev v Slovenski hiši. Ob 18. uri sv. maša, nato pa program.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

REŠITEV KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Igor. 5. Lesk. 9. Sol. 12. Gobec. 14. Volitve. 16. Davica. 18. Asado. 20. Rana. 21. Ostro. 22. Iva. 24. 24. Irec. 26. Rovi. 28. Ve. 29. Skipela. 30. La. 31. Eh. 32. Olup. 34. Nini. 35. Sla. 36. Ibiza. 38. Itak. 40. Okisa. 41. Smetar. 43. Natisni. 43. Ročaj. 47. Ana. 48. Eire. 49. Meje.

Navpično: 1. Ig. 2. God. 3. Obara. 4. Reva. 6. Eva. 7. So. 8. Klas. 9. Staro. 10. Ovdovel. 11. Leo. 13. Cinik. 15. Istra. 17. Carina. 19. Pivo. 21. Oceanim. 23. Velikan. 23. Epi. 27. Ihan. 29. Spisi. 30. Liter. 33. Ubita. 35. Skače. 37. Zase. 39. Atom. 40. Ona. 41. Sir. 42. Raj. 44. Ni. 46. Je.

„Ker je dosegel popolnost, je v kratkem času izpolnil dolga leta; zakaj vseh je bila Gospodu njegova duša“ (Modr. 4, 14).

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je 12. septembra pri 47 letih zapustil naš predragi mož, oče, brat, nečak, zet, svak in stric, gospod

Martin Berlot

Zahvalimo se duhovnikom: župniku Antonu Pintariču, delegatu Jožetu Škerbcu in prof. Francetu Bergantu, ki so molili ob krsti, za darovano sv. mašo, poslovilne besede in vodstvo pogreba. Iskrena hvala tudi vsem, ki so ga prišli kropiti in ga spremlili na zadnji poti.

Žalujoci:

Žena: Cvetka Levar por. Berlot,
hčeri: Sandra in Dijana,
sestra: Marjana,
teta: Štefka,
tašča: Justina,
svakinja in svaki: Majda, Janko, Jože
in Marjan z družinami
ter ostalo sorodstvo.

Castelar, Ciudad Evita, Adrogué, Puerto Madryn, Slovenija.

„DOBIL SEM SVOJ DOM NA TUJEM“ - F. Balantič

40. OBLETNICA NAŠEGA DOMA

V NEDELJO, 13. OKTOBRA

MED NAMI SMRTNIKOVI BRATJE
IN ANSAMBEL „KORENIKA“ S KOROŠKE